

DIEVČATKO SO ZÁPALKAMI

ERIK JAKUB
GROCH

„Nikdy som sa nezmieril s tvojou smrťou.“

Za okienkom prízemného dreveného domu žiarili navršené záveje striebristého snehu a v spieňajúcom mesačnom svite sa podchvíľou zablyšťala osihotená vložka.

Boli Vianoce.

Sedel som na drevenej lavici, myslel na Ježiškove narodeniny a dával pozor na sviečky na jedličke, aby sa stromček nechtyl a nezačal horieť. Bolo mi trochu smutno, lebo som pod stromčekom nenašiel nijaký darček, okrem nepatrnej, z dreva vystrúhanej kolísky s Ježiškom, uloženej na slame ako v hniezde. Ale to všetko spolu so somárikom, pastiermi a betlehemskou hviezdou som poukladal pod stromček sám.

V domčekoch naokolo žiarili medzi závesmi vyzdobené stromčeky a sviečky na slávnostne prestretých stoloch, na stenách sa mihotali malé a veľké tiene ľudí. Pozeral som sa na obrázok svojich detí a spomínal na ne, čo robia vo veľkom meste, tak ďaleko odo mňa. Myslel som na Martina, ktorého začiatkom zimy vyzerám na bielom koni. Na Michala, zlatovlasého archanjela, ktorý ustavične bojuje s nejakým neviditeľným drakom. A na Barborku, ochrankyňu pred náhlou a nečakanou smrťou. Na ňu najviac. Nie kvôli tomu, že bola najmenšia, ale preto, že ma mohla ochrániť pred nebezpečným zármútkom.

Nenazdajky začali vo veži vzdialeného kostolíka vyzvárať zvony a zvolávať ľudí na polnočnú omšu na oslavu Ježiškových narodenín. Je to zvláštna oslava, pretože všetci v kostolíku začnú veselo spievať presne o polnoci, keď je najväčšia tma a každá vec je čudná, divná a pochmúrna.

Dobre som sa zababušil, lebo tuho mrzlo a v kostolíku bola možno väčšia zima ako vonku. Opatrne som na dome otvoril staručké doštené vráta a tie ako zakaždým

príšerne zavŕzgali. Stúpam som po stráni ku kostolíku a po kolená som zapadal do vysokého snehu. Bol som už takmer pri bráne, keď som vo výklenku kostolíka zbadal drobunké dievčatko. Čupelo a chúlilo sa pri ošarpanom múriku, z goliera obrovského kabáta mu vykukovala štica plavých vlások, trblietajúcich sa od mrazu. Z pridlých, vykasanych rukávov trčali drobné bledé pršteky, ktorými sa usilovalo zapáliť poslednú zápalku, aby sa zohrialo. Chvelo sa ako zamrznutý lístok, keď ním lomcuje neúprosný vietor.

Ktosi nad nami znenazdajky zatrepotal ozrutnými krídlami a na okamih na nás vrhol hrozivý tieň.

Rýchlo som sa sklonil, zobral dievčatko na ruky a náhlivo ho niesol ku mne domov. Sneh bol odrazu strašne hlboký a ja som sa začal báť, aby sme v ňom nezapadli a nezamrzli. Snažil som sa vracat' po svojich stopách, ale snehové oblaky zakryli mesiac i hviezdy a začalo husto snežiť. Nevidel som ani na krok, len som sa uprene díval dolu na svoje stopy, ktoré rýchlo mizli pod veľkými bielymi vločkami. Dievčatko sa triaslo a ja som ho z posledných síl držal na rukách. No s každým ďalším krokom som bol slabší a nevládnejší, až som odrazu zastal a celkom vyčerpaný som si kľakol do snehu. V tej chvíli sa dievčatko prestalo triasť a mňa zachvátila rovnaká hrôza ako v tom neopísateľnom tieni pod velikánskymi krídlami. Pritisol som dievčatko k sebe a zúrivy od bezmocnosti som začal vstávať, najprv pomaly a ťažko, no po chvíli akoby ma niekto podvihol a podopieral aj s dievčatkom na rukách až domov.

Pri velikánskej hlinenej peci som dievčatko rýchlo uložil do postele, zavinul do hrubého vlneného svetra a prikryl všetkým, čo som mal. Ale keď som zašiel do komory po kvietky na lipový odvar a vrátil sa, dievčatko už v izbe nebolo. Vôbec som tomu nerozumel. Opatrne som prehľadal celý domček, ale nikde som ho nenašiel. Ustatý som si sadol na lavicu k vianočnému stromčeku a cítil sa ešte opustenejší ako predtým.

NA POCTU H. CH. ANDERSENA

DIEVČATKO SO ZÁPALKAMI

ERIK JAKUB
GROCH

Prišlo mi to tak ľúto, že som sa rozplakal.

„Neplač,“ ozval sa odrazu tichý detský hlások.

Videlo sa mi, že sa mi to len zdá.

„Kde si?“ zvolal som, lebo som nikde nikoho nevidel.

„Pozri, tu,“ ozval sa znova ten istý milý, nežný hlások z drevených jasličiek pod stromčekom. A naozaj, v malilinkej jelšovej kolíske ležalo moje dievčatko so zápalkami, presne v tej istej, kde bol predtým uložený drevený Ježiško. Neveril som vlastným očiam a myslal som, že sa mi to sníva.

„Nie, to nie je možné,“ povedal som.

„Veď sa pozri,“ usmialo sa na mňa dievčatko takými maličkými ústočkami, že som ich ledva rozoznal.

„Nie, nie, nie. To sa mi len zdá,“ opakoval som si znova a znova, lebo sa mi nechcelo veriť, že je voľačo také možné. Zatvoril som oči, pokrútil neveriacu hlavou a zhlboka som si vydýchol.

„Nie, to nie je možné.“

A vtedy sa to stalo.

Keď som znova otvoril oči, v malej kolíske už neležalo dievčatko, ale drevený, nehybný Ježiško. Všetko bolo ako predtým, nad kolískou visela na šnúrke nesvietiaca hviezda, somárík stál nehybne na tom istom mieste a pastieri s jednou nohou vykročenu, vyzerajúci, že niekam idú, sa ani nepohli. Len pri kmeni jedličky som odrazu zazrel škatuľu ovinutú tmavomodrým papierom s veľkými zlatými hviezdami a mesiacmi. Na škatuli bolo napísané *Tebe odo mňa*. No takými zvláštnymi písmenami, že ani nevyzerali ako písmená, skôr ako nejasné obrázky, ktoré sa vo chvíli, keď som im porozumel, rozžiarili. V škatuli nebolo nič, len prázdny papierik popísaný neviditeľným písmom.

Ale ja som ho videl.

Bolo na ňom napísané:

Stále tu niekde som. Dievčatko so zápalkami.